

Obdobie cez rok – 6. nedeľa B - Mk 1, 40-45

Malomocenstvo z neho zmizlo a bol čistý

Posledné dve nedele nám evanjelista Marek rozpovedal prvé epizódy Ježišovho verejného života. Pripomeňme si, že vošiel do synagógy v Kafarnaume a vyhnal diabla z posadnutého muža, potom vošiel do Petrovho domu a vyliečil svokru, ktorú trápila horúčka. Keď sa zvečerilo, vyšiel do ulíc mesta, kde čakalo na neho mnoho ľudí postihnutých rozličnými chorobami. Takéto je ľudstvo s ktorým sa Ježiš stretol. Keď čítame evanjelium, všade vidíme ľudí, ktorí potrebujú pomôcť. Áno, je to choré ľudstvo, ktoré Ježiš prišiel nie súdiť, či odsúdiť, ale vyliečiť.

Dnes nám evanjelista Marek hovorí o ďalšom vyliečení a to z tej najobávanejšej choroby v Izraeli z malomocenstva! Je to choroba, ktorá nezabíja, ale človeka znetvorí, urobí ho odpudivým, nerozpoznateľným. Malomocný bol odsúdený, pretože mohol infikovať iných a preto ho opustila aj rodina a spoločnosť ho vylúčila.

Kniha Levitikus hovorila o tom, ako sa má malomocný správať; musel zostať v lese, ďaleko od spoločnosti, nosiť roztrhané oblečenie, hlavu zakrytú, zakrývať si úzy a ak sa k nemu niekto nechtiac priblížil, musel okamžite kričať „preč, lebo som nečistý človek“. Chorí žili v jaskyniach, alebo chatrčiach, ich stavovaním boli zvyčajne členovia rodiny, alebo nejaký milosrdný človek. Tí im prinášali jedlo, ale ani oni im ho nedoručovali priamo do rúk. Nechali im ho na určitom mieste a malomocní si ho museli prísť zobrať sami až potom, keď títo ľudia odišli.

Malomocný, hovorí kniha Numeri: „je ako niekto, komu otec napľul do tváre“ ... odmietnutý dokonca aj jeho otcom; Kniha Jób hovorí, že „malomocenstvo je prvorodeným smrťou“. Malomocenstvo bolo považované za nevyliciteľné. V čase Ježiša vyliečiť malomocného sa rovnalo vzkrieseniu z mŕtvych. Pripomeňme si odpoveď, ktorú dáva izraelský kráľ, keď dostane list od kráľa z Damasku. Hovorí: „Damaský kráľ si snáď myslí, že ja som Boh, aby som mohol vyliečiť malomocenstvo?“

Stav malomocného bol teda horší, ako by sme si mohli predstaviť. Bol ďaleko od ľudí a myslelo sa, že dokonca ďaleko od Boha, pretože sa predpokladalo, že ľudia postihnutí malomocenstvom boli veľkými hriešnikmi a Boh ich za to potrestal. To bol dôvod, prečo si malomocný nezaslúžil ani len súcitu a musel utrpieť. Malomocenstvo sa stalo obrazom stavu, do ktorého sa zredukuje hriešnik. Ktokoľvek morálne upadne, ten je rovnako ponížený, ako malomocný. Stav malomocného je zrkadlom stavu hriešnika. Povedal som, že malomocenstvo nezabije, ale stratí sa citlivosť, kvôli čomu sa človek môže popáliť, zraniť ale on to necíti, hoci rany sú veľmi vážne. To je presne to, čo sa stane s tými, ktorí stratia morálnu citlivosť.

Malomocenstvo spôsobí stratu fyzickej citlivosti, duchovné malomocenstvo spôsobí stratu morálnej citlivosti. Už sa viac nerozlišuje, čo je dobré a čo zlé, čo Ťa poľudšťuje a čo

degraduje ... staneš sa ako človek nerozpoznaťelný. Pozrime na nemiernych ľudí, zločincov, ktorý strácajú ľudský rešpekt, alebo aj na tých, ktorí sú nečestní, podvodníkov, karieristov, bitkárov, sebeckých ... títo strácajú svoj „vzhlád človeka“. Stávajú sa nevraživými. Títo ľudia sú škaredí. A hovorí sa: „Od takých je lepšie držať sa ďalej a dávať si na nich pozor“. Týmto ľuďom nedôverujeme, snažíme sa s nimi nemať nič spoločné a bočíme od nich, akoby boli malomocní.

Myslíme tiež na obraz ľudstva, obraz démonov, ktorí sú prítomní v ľudstve, na choroby, ktoré postihujú ľudstvo, ale najsilnejší obraz je na malomocné ľudstvo, kde existuje násilie, nespravodlivosť a všetko podobné, kde je stvorenie zničené, pretože každý myslí sám na seba. Ľudstvo sa javí ako zdegradované, škaredé. Mnohí hovoria, že toto duchovné malomocenstvo, ktoré znetvoruje človeka a celé ľudstvo, že je nevyliciteľné. Hovoria: „Ľudia budú vždy takí, zlí, sebeckí, budú si navzájom konkurovať, budú si ubližovať ... je to nevyliciteľné“. A tu sa ponúka otázka: „Je toto malomocenstvo, ktoré znetvoruje ľudí a dokonca aj ľudstvo, skutočne nevyliciteľné?“ To je otázka, na ktorú odpovedá dnešná pasáž evanjelia. Je pravda, že toto malomocenstvo je pre ľudí nevyliciteľné, ale Boh môže predstaviť svetu Slovo, ktoré malomocenstvo lieči. V tomto svetle a čítame epizódu, ktorá nasleduje:

K Ježišovi prišiel istý malomocný a na kolenách ho prosil: „Ak chceš, môžeš ma očistiť.“ Ježiš sa zlutoval nad ním, vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal mu: „Chcem, buď čistý!“ Malomocenstvo z neho hneď zmizlo a bol čistý.

V evanjeliách vidíme, že chorí ľudia neprichádzajú k Ježišovi sami, ale vždy sa nájde niekto, kto sa stará o nich, kto má nádej, že môžu byť uzdravení a vedie ich k Ježišovi. Malomocný, avšak ide sám. Nikto ho nemôže sprevádzať, pretože sa k nemu nikto nemôže priblížiť, ale predovšetkým nikto nemá takú veľkú nádej, že by bolo možné obnoviť život vo vzťahu k ľuďom a aj k Bohu. Jeho stav je skutočne zúfalý, stratil všetko, svoju rodinu, blízkych, priateľov, ale stratil aj vzťah s Bohom; nemôže byť vyliečený, pretože iba Boh ho môže uzdraviť, ale nemôže sa obrátiť k Bohu, pretože vie, že vo svojom stave sa mu hnusí. Boh ho odmieta, nemôže vkročiť do chrámu. Toto je Boží obraz, ktorý bol vštepený do srdca tejto biednej osoby!

Buďme opatrní, pretože takýto obraz Boha je stále prítomný v srdciach a myšliach mnohých kresťanov. Totiž predstava Boha, že ak som škaredý, špinavý a zlý, tak Boh sa na Teba nepozrie, že on chce, aby si zostal ďaleko a že ak sa mu neospravedlníš, tak On Ťa navždy odmietne. Ak si naopak krásny a dobrý, potom Ťa prijme do svojich večných príbytkov.

Prvou podmienkou vyliečenia z malomocenstva je uvedomenie si, že toto je diabolský obraz Boha ... pretože nedá sa vyliečiť z malomocenstva, ak sa nepriblížime k Bohu, ak sa cítime Bohom odmietnutí. Tento malomocný v skutočnosti ide k Ježišovi. Robí niečo, čo je v rozpore s pravidlami ustálenými so židovským náboženstvom, tradíciami ustanovenými rabínmi; dosiahne uzdravenie práve preto, že má odvahu odpútať sa od tohto falošného Božieho obrazu a ísť za Ježišom.

Určite o ňom počul ako o Božom mužovi, tak ako Elizeusovi, ktorý vyliečil Naamana. Pozrime sa, ako sa stavia k Ježišovi. Vrhne sa na kolená, zatiaľ nevie, aká bude Ježišova reakcia, pretože sa nemôže priblížiť. Hovorí mu: „*ak chceš, môžeš ma očistiť*“ - nehovorí, uzdraviť, ale hovorí, očistiť. Vie, že sa nemôže priblížiť k ľuďom a k Bohu, pretože je nečistý; hovorí: „*Vidím, že mi dávaš iného Boha, ako toho, ktorého ma naučili rabíni ... ty ma môžeš očistiť*“.

Teraz si všimneme podrobne Ježišovu reakciu, pretože nám ukazuje skutočný obraz Boha, obraz, ku ktorému sa malomocný môže priblížiť s istotou prijatia a starostlivosti o neho. Text hovorí že Ježiš bol: „*pohnutý súcitom*“. Grécke sloveso „*esplankemisteis*“ znamená hýbať so súcitom ... tu však existuje textový problém, pretože sa nezdá, že by išlo o sloveso, ktoré použil evanjelista Marek. On namiesto neho použil iné sloveso „*orghisteis*“, čo znamená „*bol rozhorčený, nahneval sa*“.

Ak sú biblisti konfrontovaní s dvoma pojmami a nie je známe, ktorý z nich použil evanjelista, mali by si zvoliť ten ťažší. Medzi dvoma tvrdeniami „*pohnutý súcitom*“ alebo „*rozhorčil sa*“ pred malomocným je určite ten druhý termín ťažší. Je pravdepodobné, že jeden z tých, čo odpisoval text evanjelia tak nepochopil, prečo sa Ježiš rozhorčil, tak napísal: „*bol dojatý*“. Aký je ale význam slovesa, ktoré s istotou použil Marek: „*Ježiš sa rozhorčil*.“ Pokúsme sa teda pochopiť tento výbuch rozhorčenia Ježiša, ktorý sa ocitol tvárou v tvár chudobnému malomocnému. On sa cíti byť vylúčený, zatiaľ čo je osobou, ktorá potrebuje pomoc. Ježiš je rozhorčený, že do jeho srdca bol vštepovaný takýto Boží obraz. Je to rozhorčenie nad pokrivením Božej identity! Takéto rozhorčenie niekedy zakusujem aj ja, keď pri stretnutí s ľuďmi, ktorí sa odvrátili od Cirkvi a od Boha práve kvôli nesprávnemu pochopeniu Božej identity; Boh nie je to, čo naučila určitá tradícia!

Teraz sa začína obrátenie falošného Božieho obrazu. Skutočný Boh je to, čo teraz vidíme v Ježišovi, nie to, čo má tradícia. Všetky nasledujúce gestá nám hovoria o skutočnom Bohu. „*Ježiš vystrie ruku*“ - nebolo by to ani potrebné. Ved' by určite stačilo, ak by vyriekol slovo a jeho Slovo by vyliečilo malomocného! Prečo sa pripomína skutočnosť, že natiahal ruku? Je to výraz, ktorý nájdeme v Starom zákone: Keď Boh „*natiahal pravicu*“ tak zasiahol nepriateľov svojho ľudu. Ale nejde o ľudí! Keď Boh natiahne pravicu aby zasiahol nepriateľov, tak nepriateľmi nie sú ľudia, ale sú to nepriatelia človeka, ktorí sú zasiahnutí! V tomto prípade to nie je malomocný, voči ktorému je natiahnutá Božia ruka, ale je to malomocenstvo. Je to všetko to, čo ničí v človeku obraz, ktorý je obrazom Stvoriteľa.

A potom sa ho „*dotkne*“. Dotyk je jeden zo zmyslov, ktorý nás dáva do vzťahu s ostatnými, pretože na druhých sa môžeme pozeráť, usmievať sa na nich, povedať im, že ich milujem, ale kým sa ho nedotknem, kým ho neobjímam, nedôjde k úplnému zjednoteniu k úplnému prijatiu toho druhého. Ježiš sa dotýka malomocného, hľadá malomocného ... toto je náš Boh. Boh, ktorého teraz vidíme teraz v Ježišovi z Nazareta!

Farizeji si ho predstavovali ako Boha oddeleného od nás - svätého a tu sa namiesto toho ocitajú pred Bohom, ktorý sa už pri krste postavil vedľa hriešnikov, tu dokonca hľadá malomocného. Hovorí mu: „*Chcem to, buď očistený!*“ A malomocenstvo okamžite zmizne

a je vyliečený! Podľa tradície, keď sa čistý človek dotkol malomocného, ktorý bol nečistý, alebo sa dotkol niečoho nečistého, nebola to jeho čistota ktorá očistila nečistého, ale naopak bola to nečistota nečistého, ktorá bola silnejšia. Tu sa však nastáva opak. Ježiš sa nestáva nečistým, ale v Ježišovi je sila, ktorá lieči všetky formy nečistoty. To je Boh, ku ktorému sa dnes môžeme priblížiť, s vedomím, že nás hladí bez ohľadu na malomocenstvo, ktorá znetvoruje našu ľudskú tvár, tvár, ktorá musí byť jeho obrazom, lebo je stvorená na podobu Boha. Teraz prichádza prekvapivá reakcia Ježiša na malomocného, ktorý bol očistený, a počujme:

Potom mu prísne pohrozil, ihneď ho poslal preč a povedal mu: „Daj si pozor a nikomu nič nehovor, ale choď, ukáž sa kňazovi a prines za svoje očistenie obeť, ktorú predpísal Mojžiš – im na svedectvo.“

Evanjelista Marek vloží verš, o ktorom sa domnievam, že sa ho mnoho kazateľov pokúsi prehliadnuť: „*Prísny napomínaním uzdraveného malomocného ho vyhnal*“. Ako to, že ho Ježiš napomína, pohrozil mu a vyhadzuje ho preč? Práve ho pohladil. Tu sa používajú dve veľmi silné grécke slovesá, prvé „*embrimaumi*“, čo v doslovnom preklade znamená „reptanie“. Niečo muselo Ježiša v tomto malomocnom naozaj poriadne podráždiť a potom ho sloveso „*ekballein*“ vykopnúť! Čo urobil tento malomocný, že sa Ježiš takto rozhorčil?

Výčitka ... znamená to, že malomocný urobil niečo, čo urobiť nemal, mal byť opatrnejší. Veril, že ho Boh vylúčil z jeho lásky. Je to, akoby mu Ježiš hovoril: „*Ako si si len mohol myslieť toto o Bohu? Boh nevyklučuje nikoho z jeho lásky v akomkoľvek stave by sa nachádzal!*“

Aj dnes existujú ľudia, ktorí sú presvedčení, že ich situácia je zlá preto, lebo sa dopustili hriechov... sú presvedčení, že Boh ich nemiluje, že ich vylúčil. Ježiš sa rozhorčuje predovšetkým z tých, ktorí týmto spôsobom hovorili o Bohu, ale vyčíta aj tým, ktorí uverili v túto katechézu. Ako si môžete myslieť, že ste vylúčení z lásky k Bohu? Nie je hriech, nie je chyba, nie je tu stav, kvôli ktorému by ste sa nemohli cítiť milovaní Nebeským Otcom! Pripomeňme si, čo hovorí prvý Jánov list, jedna z najkrajších viet v Písme: „*Aj keď Ti tvoje srdce niečo vyčíta, pamätaj, Boh je väčší ako tvoje srdce!*“

A potom ho „vyhodí“. Nehovorí sa, že boli bývali v nejakej miestnosti. S najväčšou pravdepodobnosťou boli vonku ... z čoho ho vyhodí von? Z toho náboženského prostredia, z tej mentality, z tej katechézy, ktorá dráždi Ježiša.

A povie mu: „*Nikomu nič nehovor, predstav sa kňazom ako svedectvo pre nich.*“ ... alebo „*proti nim*“ grécky text má totiž dva významy. Nesmie rozprávať o zázraku, ktorý by sa dal pochopiť aj nesprávne. Mal sa iba predstaviť kňazom, ktorí v tom čase boli akýmsi „hygienickým úradom“ a museli starostlivo skontrolovať, či bol človek vyliečený z malomocenstva, a preto ho bolo možné prijať späť do spoločnosti.

„*Ako svedectvo pre nich alebo proti nim.*“ Malomocný musí kňazovi dosvedčiť, že Boh nevyklučuje malomocných z chrámu tak, ako to robia, pretože Boh miluje každého človeka. A teraz si vypočujme, čo robí malomocný, ktorý bol očistený:

Lenže on, sotva odišiel, začal všade hovoriť a rozchyrovať, čo sa stalo, takže Ježiš už nemohol verejne vojsť do mesta, ale zdržiaval sa vonku na opustených miestach. No i tak prichádzali k nemu ľudia zovšadiaľ.

Uzdravený malomocný odišiel a začal túto skutočnosť ohlasovať, takže zdá sa, že prestúpil príkaz, ktorý mu dal Ježiš, aby nikomu nič nehovoril ... lenže pôvodný grécky text to však nehovorí! Nehovorí sa o ňom, že odišiel, ale „exelfon“, vyšiel von!

Vyšiel ... z čoho? Nachádzal sa v náboženskej inštitúcii, ktorá mu predstavovala nesprávne predstavy o Bohu a Ježiš ho vyhodil, odišiel, dištancoval sa od okruhu tých, ktorí ho chceli zachovať verný katechéze rabínov. Odišiel a nielenže sa nechce vrátiť, ale chce aj to, aby išli ostatní, aby zažili svoje oslobodenie a svoju radosť.

A začal hlásať a ohlasovať – ale nie fakt uzdravenia, lež skutočnosť ktorú chce, aby všetci vedeli – teda to, čo on pochopil - ide všetkým povedať: *"Pozri, Boh nie je taký, ako nás učili, Boh nediskriminuje ľudí, ponúka svoju lásku všetkým Bol som malomocný a pochopil som, že ma šialene miloval, to všetci musíte vedieť"*.

Možno by v tomto okamihu mohol niekto vzniesť námietku: *„Ale ak Boh miluje všetkých, aj tých, ktorí sa správajú zle, tak potom si budem rodiť to čo chcem ja“*. Aké pekné byť malomocnými, že? Bolo by to, akoby uzdravený malomocný povedal: *"Pretože ma Boh aj tak miluje, radšej sa vraciam k malomocenstvu."* Je to nezmysel o ktorom je lepšie nehovoriť! Ježiš hovorí: *"Pamätaj si, keď cítiš malomocný, necíť sa ďaleko od Boha."* Práve kvôli tomu, že sa cítiš milovaný, tak sa k nemu priblížiš a on je jediný, kto ťa môže uzdraviť, jediný, ktorý ťa môže urobiť krásnym, podobným Nebeskému Otcovi.

V tejto chvíli hovorí evanjelista Marek, že Ježiš už nemohol verejne vstúpiť do mesta, ale musel zostať vonku. Z akého dôvodu? Pretože sa stal nečistým, dotkol sa malomocného, a preto sa musí dostať preč od čistých ľudí. Aký krásny je náš Boh, ktorý ide tam, kde sú malomocní, a nie tam, kde sú tí, ktorí sa považujú za spravodlivých. Text ale končí tým, že všetci bežali k nemu. Ideme k Bohu, keď pochopíme, že nás miluje takých, akí sme!

Zdroj: Fernando Armellini 6a Domenica del Tempo Ordinario anno B

https://www.youtube.com/watch?v=g9wXQUAuwA&feature=emb_logo

Preklad: ThLic. Marek Iskra

Archív: <http://rodinabb.sk/liturgia-rodiny/>